

УДК 316.6

Остапенко В.В.

канд. техн. наук, доц. ЗНТУ

СТАТИСТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ І ПРОГНОЗУВАННЯ СИСТЕМИ ВИБОРІВ. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ РИЗИКИ

1.Парадокс підрахунку голосів.

Припустимо, що електорат ділиться на: синіх - 30% і червоних - 70%. Причому червоні не сприймають синіх. Але самі червоні мають трьох лідерів: червоного - 20% голосів; бордового - 25% і багряного - 25%.

Якщо всі чесно проголосують за чотирьох кандидатів, то виграє «синій», якого категорично не сприймає 70% електорату.

Парадокс в тому, що при підрахунку враховується тільки половина шкали - від «утримався» до «за» і не враховується від «проти» до «утримався».

2.Парадокс черговості постановки на голосування.

Припустимо, що ведеться голосування за синіх, червоних і зелених, рангування за яким представлено в таблиці 1. Головує «Синій». Він каже, що настільки впевнений в «синіх», що поставить на голосування спочатку «червоних» і «зелених», а потім порівняє кращого з «синіми». В цьому випадку, зрозуміло, в голосуванні переможуть «сині».

Таблиця 1 – Парадокс черговості постановки на голосування

Сторони	Ранг місця при голосуванні від першого до третього		
	за синіх	за червоних	за зелених
«Сині»	1	3	2
«Червоні»	2	1	3
«Зелені»	3	2	1

«Червоний» голова виведе «червоних» на голосування після «синіх» і «зелених». Переможуть, зрозуміло, «червоні».

Парадокс в тому, що порядок голосування іноді має значення.

3.Парадокс періодичності політиків.

Є модель, за якою історія Європейської цивілізації (і політика) рухається по спіралі, що розкручується зі світлим і чорним часом. Витки спіралі можна розбити на 6 секторів – 3 білих і 3 чорних.

На кожному витку сектори періодично повторюються. Сектори триваліше життя людей і вислизують від життєвого досвіду. Люди частіше використовують не гнучкі моделі «хороший - поганий», «лівий - правий» і т.д. Але, двохсекторні моделі лінійні і імітують спіраль в три рази гірше шести секторної, отже ризик помилки в 3 рази вище.